

(Ф 03.02 – 91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет Економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економіко-правове регулювання авіабізнесу»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Семестр – 7

Аудиторні заняття – 34 Диференційований залік – 7 семестр
Самостійна робота – 56
Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3,0

Індекс НБ-6-076/16-3.19

СМЯ НАУ НП 11.01.01-01-2020

Навчальну програму дисципліни «Економіко-правове регулювання авіабізнесу» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-6-076/16 підготовки здобувачів вищої освіти, освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» Наказу ректора №429/од, від 20.09.2019р. та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри економіки та бізнес-технологій /Побережна З.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» - кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № 10 від «28» 09 2019 р.

Завідувач кафедри Ушенко Н.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 1 від «28» 01 2020 р.

Голова НМРР /Тофанчук А.Т.

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

 С.Петровська
«28» 02 2020 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни “Економіко-правове регулювання авіабізнесу” розроблена на основі “Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від «16» 06 2015 р. №37/роз.

Метою вивчення навчальної дисципліни є сформулювати у студентів теоретичні знання та практичні рекомендації по вивченню економіко-правового регулювання в авіаційній діяльності, які можуть вирішувати практичні завдання підвищення ефективності та конкурентоспроможності в авіації.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з правовими основами забезпечення легітимності підприємницької діяльності в авіаційній галузі;
- розгляд правових засад захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму авіапідприємств;
- ознайомлення з основами регулювання авіаційних перевезень;
- узагальнення особливостей регулювання економіко-правової діяльності авіапідприємств.

Після вивчення дисципліни "Економіко-правове регулювання авіабізнесу» студент повинен **знати**:

- сутність економіко-правового забезпечення в сфері авіації;
- основи правового становища суб'єктів у авіаційній галузі;
- правові організації регулювання авіаційних перевезень (ІАТА, ІКАО);
- особливості та правові норми регулювання авіаційних перевезень.

В результаті вивчення дисципліни «Економіко-правове регулювання авіабізнесу» студент повинен **уміти**:

- виявляти ініціативу і самостійність дій в різних ситуаціях, критично оцінювати явища та процеси у сфері підприємництва, торгівлі і біржової діяльності;
- застосовувати на практиці основні правові норми регулювання авіаційних перевезень;
- здійснювати моделювання розвитку ринку авіаційних перевезень, використовуючі набуті знання;
- вміти здійснювати теоретичні і прикладні дослідження у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності з використанням сучасних методів і технологій.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме: **модуля №1 «Економіко-правове регулювання авіабізнесу»**, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіко-правове регулювання авіабізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2020
		стор. 2 з 6	

Навчальна дисципліна «Економіко-правове регулювання авіабізнесу» базується на знаннях таких дисциплін, як «Мікроекономіка», «Прогнозування та макроекономічне планування» та є базою для вивчення таких дисциплін як: «Економічна оцінка бізнес-процесів», «Інноваційний розвиток підприємства» тощо.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Економіко-правове регулювання авіабізнесу»

Тема 2.1.1. Суть економіко-правового забезпечення авіабізнесу

Поняття легітимності в сфері авіабізнесу. Нормативно-правові вимоги щодо господарювання авіапідприємств. Нормативно-правове регулювання процесу ліцензування видів авіаційної діяльності.

Тема 2.1.2. Категорії економіко-правового регулювання авіабізнесу

Принципи економічної діяльності авіапідприємств. Основні проблеми в авіаційній діяльності в Україні, в порівнянні із закордонними авіапідприємствами. Правові організації регулювання авіаційних перевезень (ІАТА, ІКАО). Особливості та норми регулювання авіаційних перевезень.

Тема 2.1.3. Основні функції економіко-правового регулювання авіабізнесу

Поняття економічної конкуренції та її місце серед економічних законів функціонування ринкового механізму. Нормативно-правові засади захисту авіабізнесу в Україні. Монополізм: поняття та основні засади. Поняття та форми прояву недобросовісної конкуренції в авіаційній галузі. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів авіаційного ринку. Конкурентні переваги вітчизняних та міжнародних авіаперевізників та конкурентна боротьба між ними.

Тема 2.1.4. Правові засади регулювання авіабізнесу в Україні

Поняття та джерела правового регулювання в авіабізнесі. Правовий статус суб'єктів регулювання в авіабізнесі. Державне регулювання авіапідприємств. Особливості договорів між авіаперевізниками, основні види та характеристики угод (Інтерлайн, Пульні угоди, Код-шерінгові). Відповідальність суб'єктів авіаперевізників за виконання угод.

Тема 2.1.5. Основні принципи економіко-правового регулювання авіабізнесу

Організаційно-правове регулювання діяльності вітчизняних авіаперевізників, яке передбачає вдосконалення процесу здійснення авіаперевезень відповідно

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіко-правове регулювання авіабізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2020
		стор. 3 з 6	

до міжнародних стандартів. Суть організаційно-правових засад функціонування авіапідприємств. Основні пропозиції щодо покращення правової бази в державі та адаптації її до європейських норм. Пріоритетні напрями вдосконалення організаційно-правового регулювання авіаперевізників в Україні у напрямі євроінтеграційних прагнень надання послуг.

Тема 2.1.6. Нормативно-правове забезпечення в сфері авіабізнесу

Нормативно-правове регулювання у сфері цивільної авіації. Авіаційні правила України підлягають обов'язковому виконанню всіма юридичними та фізичними особами на території України та суб'єктами авіаційної діяльності України за її межами. Авіаційні правила України розробляються відповідно до стандартів і рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації, нормативних актів Міжнародної асоціації повітряного транспорту, Європейської організації з безпеки аеронавігації (Євроконтролю), інших міжнародних авіаційних організацій та з урахуванням законодавства Європейського Союзу у галузі цивільної авіації.

Тема 2.1.7. Фінансово-економічне забезпечення у сфері авіабізнесу.

Фінансово-економічне забезпечення авіаперевізників. Порядок фінансового забезпечення заходів з розслідування авіаційних подій. Порядок виплати компенсації пасажиром при відмові рейсу, або його затримки. Фінансові санкції, що застосовуються до юридичних осіб-суб'єктів авіаційної діяльності

Тема 2.1.8. Державне регулювання в сфері авіабізнесу

Державне здійснення комплексних заходів щодо забезпечення безпеки польотів, авіаційної, екологічної, економічної та інформаційної безпеки. Представництво України в міжнародних організаціях цивільної авіації та у міжнародних відносинах з питань цивільної авіації. Сертифікації суб'єктів та об'єктів авіаційної діяльності. Ліцензування господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів та/або вантажів повітряним транспортом.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Правове регулювання підприємницької діяльності: навчальний

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіко-правове регулювання авіабізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2020
		стор. 4 з 6	

посібник / Л. В. Хомко, Х. Ю. Кульгавець. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 424 с

3.1.2. Скороход С.Ю. Міжнародна організація цивільної авіації // Українська дипломатична енциклопедія. /Редкол.: Л.В. Губерський та ін. – К.: Знання України, 2014 – Т.2. – 812 с.

3.1.3. Управління міжнародною економічною діяльністю: навчальний посібник / Новицький В.Є., Бойцун Н.Є. / К.: Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2015. – 615 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Кузенко Т.Б., Мартюшева Л.С., Грачов О.В., Литовченко О.Ю. Фінансова безпека підприємства: навч. Посіб. – Х.:ХНЕУ, 2014 – 300с.

3.2.2. Міжнародні стандарти ІКАО:

https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/chicago_conv.pdf

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіко-правове регулювання авіабізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2020
		стор. 6 з 6	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				